

LEDER I LANDBRUGET - PATTEGRISLIV

Dorthe Poulsgård Frandsen, **SEGES**, VSP

Bygholm
Landbrugsskole
15. september 2015

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

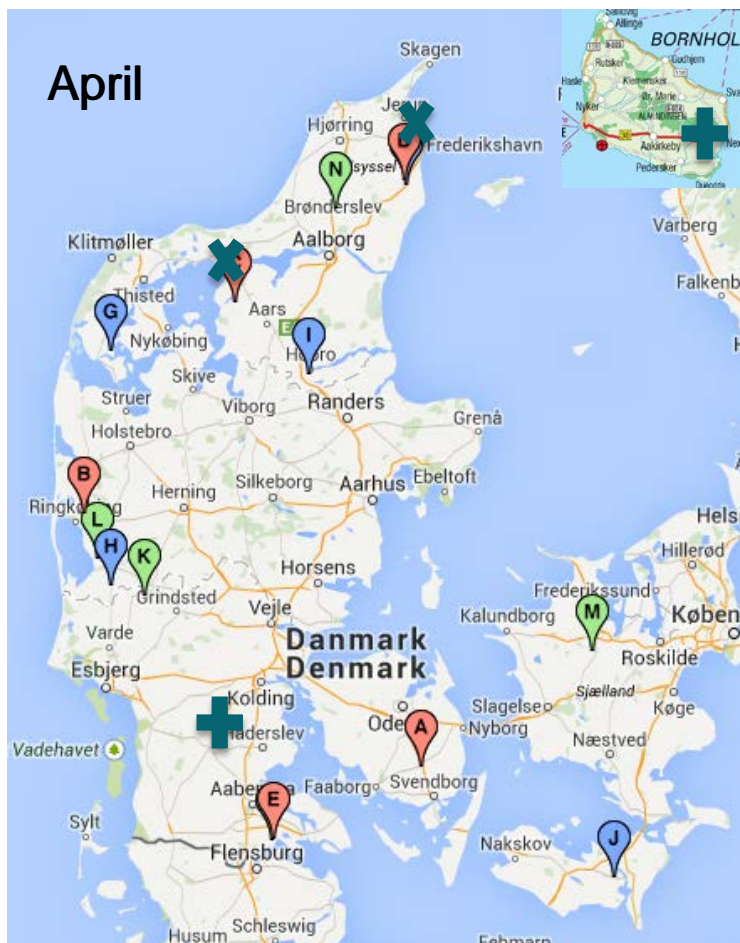
Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

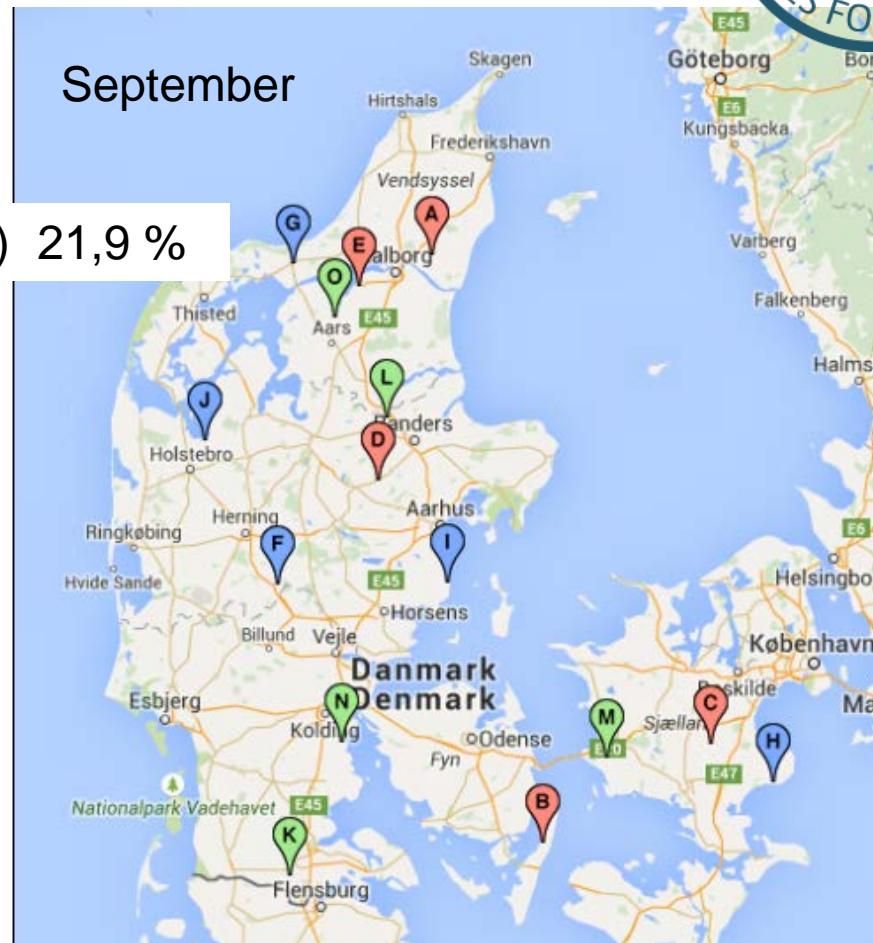
PATTEGRISLIV (30 BESÆTNINGER)

- **Rød** – management – model I
- **Blå** – ledelse – model II
- **Grøn** – mentor – model III

PATTEGRISLIV (30 BESÆTNINGER)

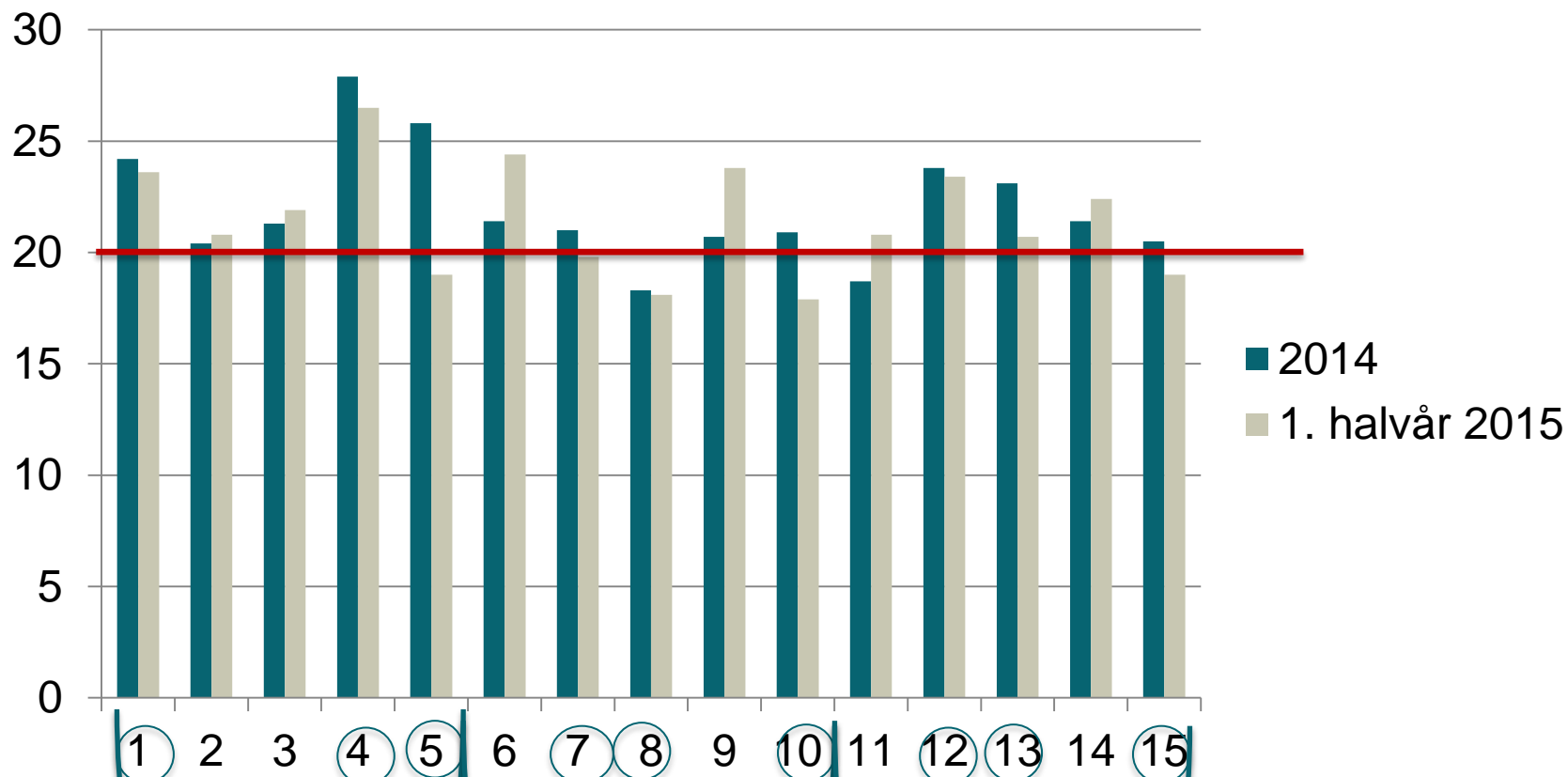

Totaldødelighed på 22,0%
Variation: 18,3% - 25,8%

Totaldødelighed på 22,3%
Variation: 18,2% - 24,5%

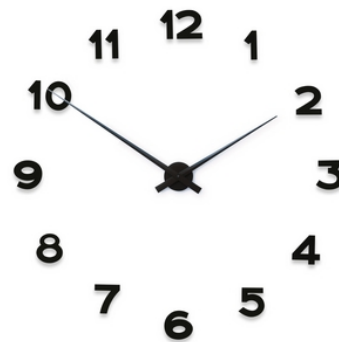
TOTALDØDELIGHED, % - 1. STATUS

HVAD SER VI.....

- Tingene rykker først når:
  - ”Det vi bliver enige om, bliver sat i værk, med det samme .. og alle skal være med”
  - Rettidig omhu ved alle procedurer
  - Vedholdenhed 24-7-365

”Hold fast i rutinen i mere end 14 dage af gangen – det gør det lettere for de ansatte at udføre de ønskede rutiner”

HVAD SER VI.....

Vacciner: 230 kr./årsso (gns.)

- Tingene rykker først når:
  - Det svageste led også agerer.....og det er skidt når det er chefen.....

- Løser problemet - hurtigt

- Uddelegerer ansvaret

HVAD SER VI.....

Sparer på kronerne og lader dalerne rulle

Søger
væk
fra
bedriften

AFTALER....

”Der er lavet en aftale om en given procedure, men proceduren bliver ikke fulgt, fordi vi forstår noget forskelligt og efterfølgende gør noget forskelligt ude i stalden”

AFTALER, DER VIRKER....

”Aftalen skal laves og det skal vises, hvordan tingene skal gøres efterfølgende”

”Det er kun muligt at opdage svigtet i proceduren, hvis man arbejder sammen med personalet i stalden”

VIRKSOMHEDSKULTUR

”Et fælles firmasprog, som alle taler i frokoststuen, sikrer at alle ansatte bliver en del af holdet”

”Tavlemøder er en god ting til at lade alle ansatte komme til orde uanset nationalitet”

VIRKSOMHEDSKULTUR

Hønsegård A:

Ændringer accepteres umiddelbart. Personen, der ejer bedriften bestemmer hvordan tingene skal udføres og om de skal udføres

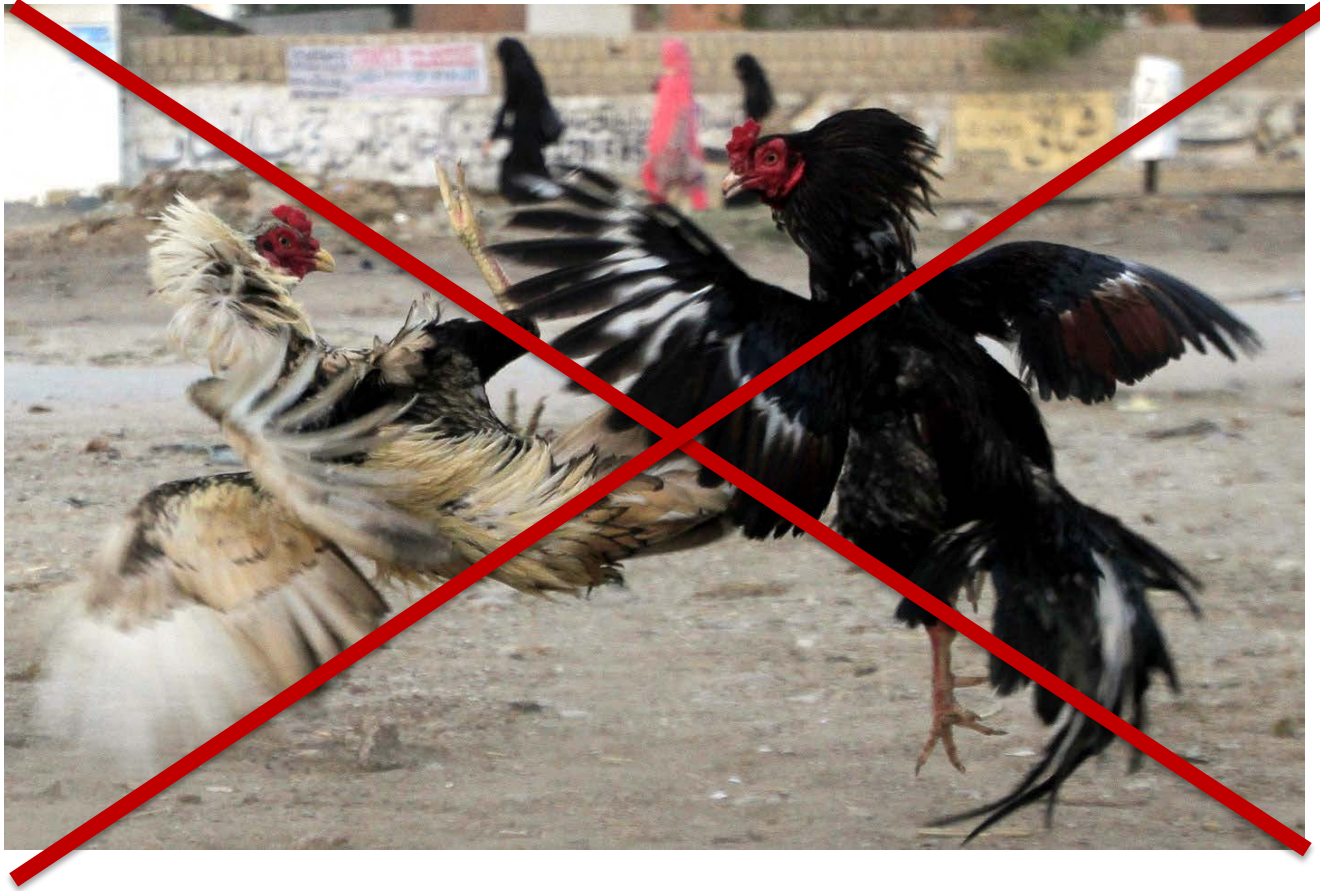

Hønsegård B:

Det vi aftaler i fællesskab bliver ført ud i livet, alle har mulighed for at påvirke processen og tilpasse beslutningen undervejs, så den bedste løsning vælges

VIRKSOMHEDSKULTUR

VIRKSOMHEDSKULTUR

Tingene
bliver ikke
gjort som
aftalt...

Driftslederen
præsiserer
aftalen...

NN syntes
ikke om
aftalen –
negligerer den

Rådfører
sig med NN,
der har været
på bedriften
længst

Social accept

VIRKSOMHEDSKULTUR

Tingene
bliver ikke
gjort som
aftalt...

Driftslederen
præciserer
aftalen...

NN syntes
ikke om
aftalen –
negligerer den

Rådfører
sig med NN,
der har været
på bedriften
længst

Social accept

OVERVEJELSER....

Skal alle ansatte kunne alle opgaver?

JA

Opnår en god fleksibilitet i week-ends, ferier, sygdom og jobskifte

Konsekvens på resultaterne?

OVERVEJELSER.... BAGSIDEN AF MEDALJEN

Skal alle ansatte kunne alle opgaver?

JA = ☹️	NEJ = 😊
<p>”Holdet, der passer farestalde i week-enden er middelmådige. Det fungerer optimalt når de bedste farestaldspassere spredes ud på ”week-end-team’s”, så er der altid topkvalificerede farestaldspassere på vagt”</p> <p>”Grisene faldt fra efter ca. 14 dage. Årsag: Rigtig mange grise flyttes. Nu flytter kun 2 personer mod tidligere 6 personer og alle grisene får en markering, hvis de er flyttet. Farveladegrise er NO GO”</p> <p>”Det er ”dårlige” medarbejdere, der lærer de nye medarbejdere op i stedet for erfarent og dygtig personale”</p>	

FAGLIGE FIF

”Tildeling af halm til soen op til faring reducerer det antal gange, der skal gives fødselshjælp ligesom antallet af dødfødte grise er reduceret”

”Mange kolde og svage grise efter fødsel undgås ved at lægge halm bag ved soen lige før forventet faring”

FAGLIGE FIF

”Vi har brugt plastik overtræks-støvler når vi skulle ind i farestier med diarré. Ved fokus på en forøget hygiejne har vi fået færre diarréer”

FAGLIGE FIF

”Desinfektion af kanyler med klorhexadin i kombination med hånddesinfektion før håndtering af nyt kuld gav mindre diarré”

OBDUKTIONSKURSUS

- Alle deltagere medbringer 2-3 døde grise
  - Grisens alder
  - Forslag til dødsårsag
  - Obduktion af grisen

USK I 15 BESÆTNINGER

30 %

Grisen

33 %

Soen

37 %

Dig selv

HVAD VISTE OBDUKTIONSFUNDENE?

- 38 % Sult
- 30 % Blodforgiftning
- 16 % Tarmbetændelse
- 11 % Forstoppelse
- 3 % Ledbetændelse mv.
- 2 % Kastrationsskader

Stor variation mellem besætningerne

SULT

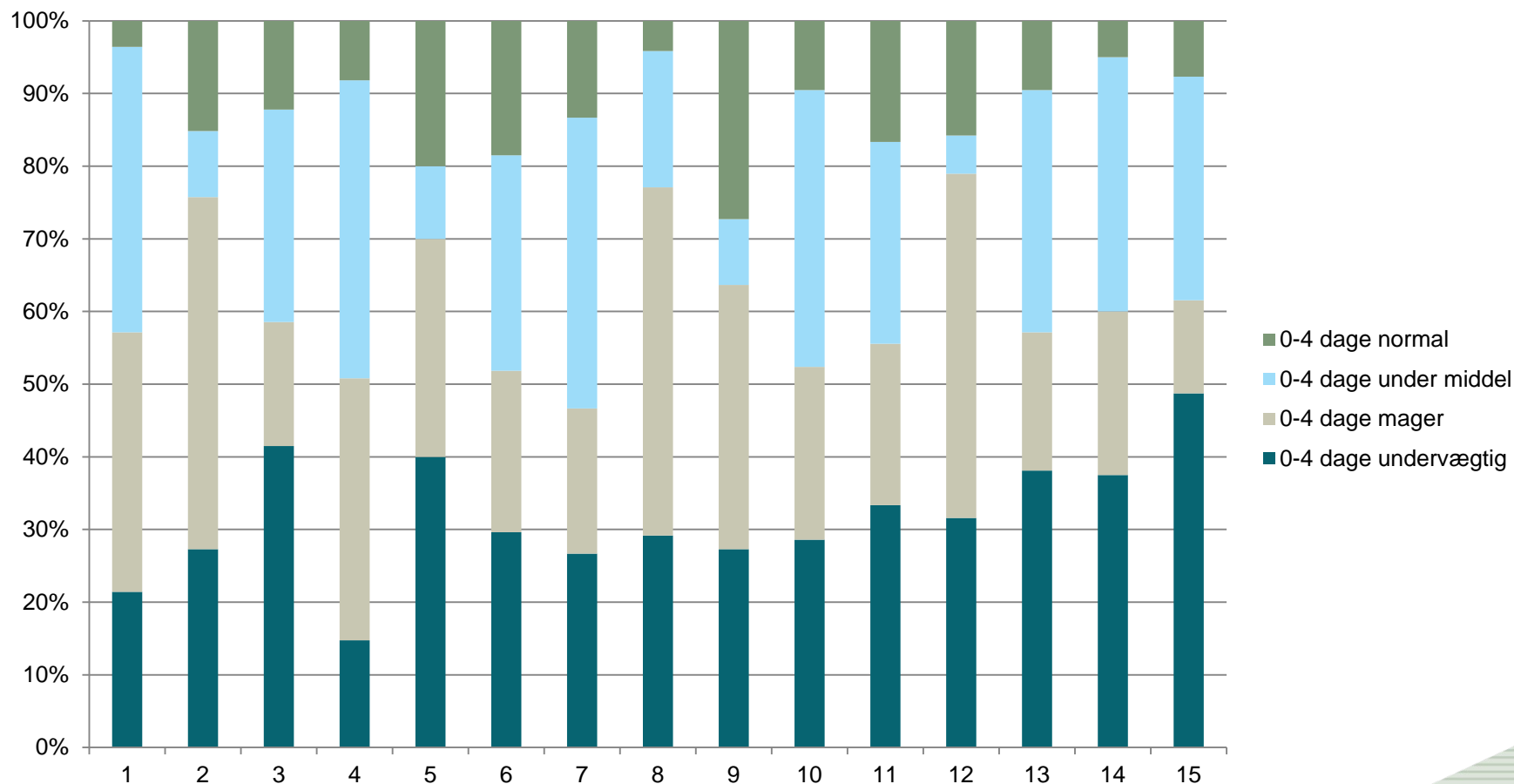
Fyldt mavesæk

- Mælk i mavesækken (+/-)
- Grise kan have diarré som følge af sult
- Se altid på de grise, der ikke har diarré

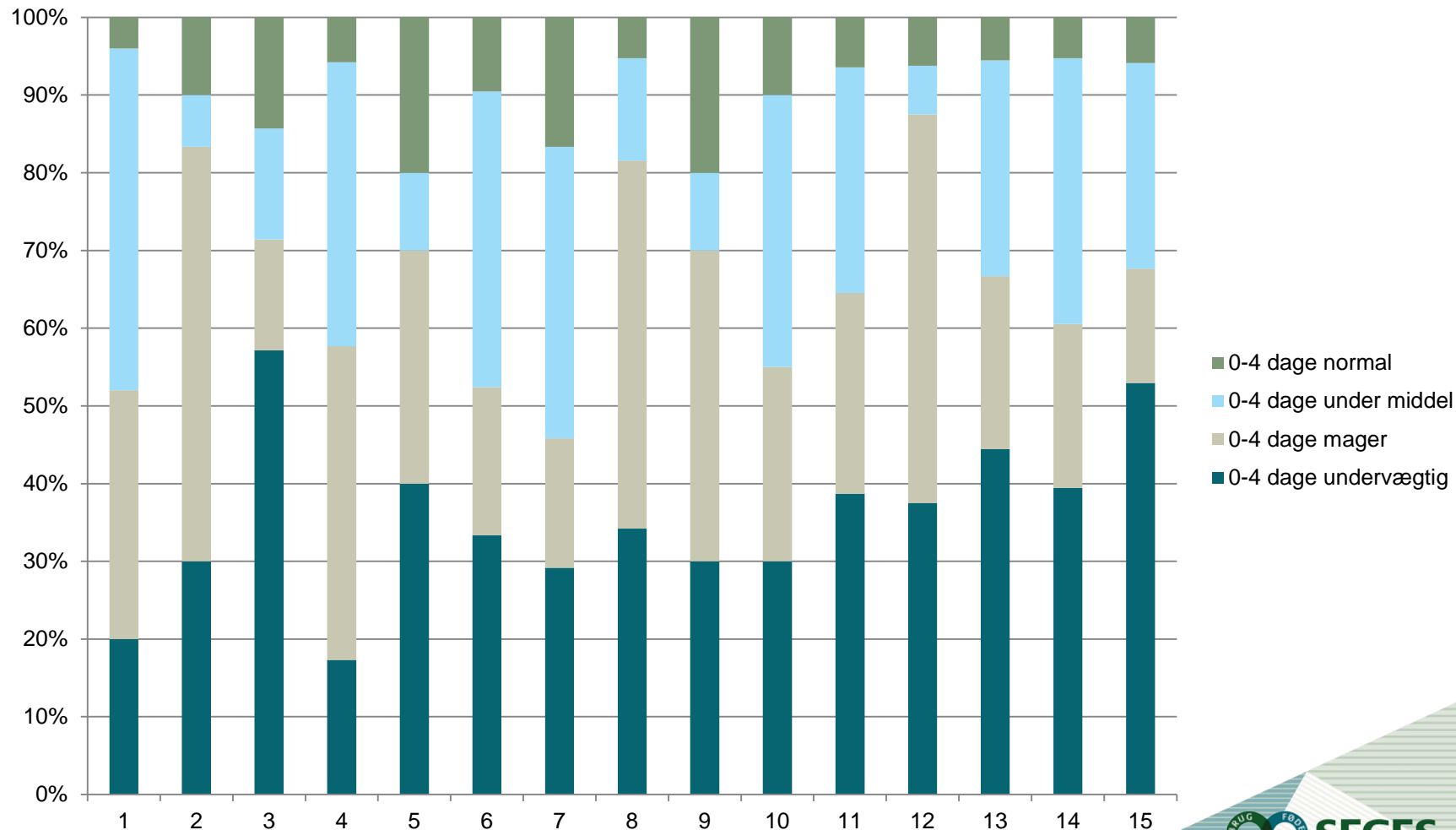

ERNÆRINGSTILSTAND 0.-4. LEVEDØGN (15 BES.)

TOM MAVESÆK VERSUS GRISENS STØRRELSE (0. – 4. DAGE)

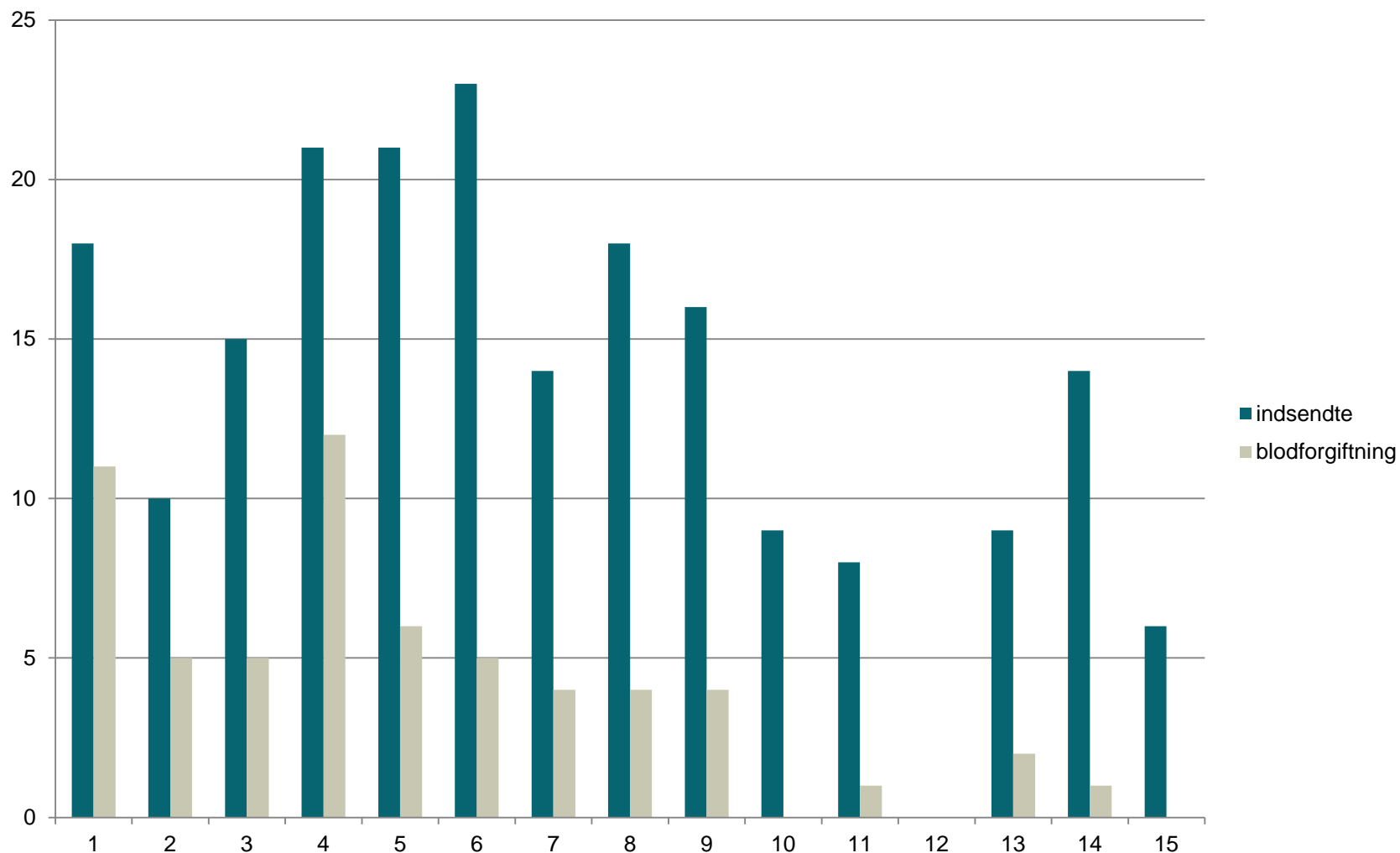
BLODFORGIFTNING

Personalet troede
grisene var klemmt ihjel

BLODFORGIFTNING (5.-20. LEVEDØGN)

BLODFORGIFTNING

Ikke ophelet sår:

Skævt snit

Dårlig hygiejne

”For kold brænder”

BLODFORGIFTNING

Sår i tandkødet:

Forkert instruktion

Manglende præcision

BLODFORGIFTNING

- Jerninjektion forkert placeret
- Nål ikke korrekt indstillet

BLODFORGIFTNING

Brug rådgiveren til at tjekke om "indgrebene" er udført korrekt.

FORSTOPPELSE

Udtørring af stien med kalk og kartoffelmel

USK I 15 NYE BESÆTNINGER

?

Grisen

?

Soen

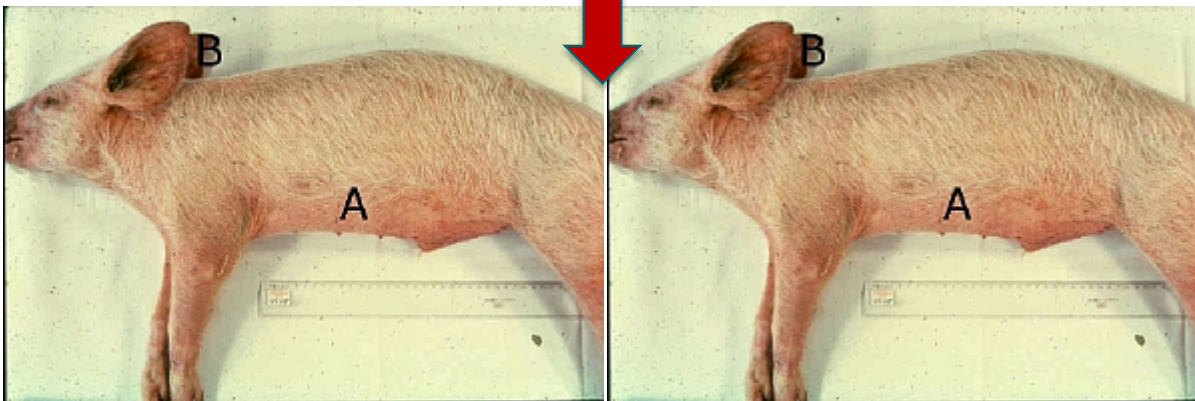
?

Dig selv

VI HÅBER.....

- Kan udpege symptomer på den levende gris før den dør
- Lave forebyggende tiltag i besætningen

CASE: HVAD GØR DU?

- Du vender hjem til DK efter flere år i udlandet.
- En god ven har hjulpet dig med at finde et nyt job som driftsleder.
- Du har været til samtale over "Skype" og din ven har været på bedriften og godkendt den.
- Ejeren er kendt i landbrugskredse som en dygtig landmand.
- Du "lapper" over med den nuværende driftsleder, som har fået job på en farm i Østeuropa

CASE: HVAD GØR DU?

Effektivitets kontrol

Dato 3/09-2013
Tid 14:03:51

- Det har været svært at få nogle tal på svineproduktionen, men det er nu lykkedes at fremskaffe.
- Du har første arbejdsdag i morgen
- På næste onsdag skal du overfor ejer og dennes bestyrelse fremlægge en målsætning for produktionen, som skal være opfyldt 31/12-2015, samt den handlingsplan, du vil arbejde efter resten af året.

Periode	Sohold til afdeling 1 til 1				
	280313 260613	271212 270313	270912 261212	280612 260912	280612 260613
Antal dage	91	91	91	91	364
Status					
Omsør ved status	Sik. 3	3	3	3	3
Omsør ved status	Sik. 523	553	555	562	523
Gylte ved status	Sik. 139	97	106	88	139
Polte ved status	Sik. 99	134	131	134	99
Die grise ved status	Sik. 1426	1609	1545	1532	1426
Produktion					
Solgte/overførte	Sik. 5617	5632	5601	5592	22442
Producerede grise	Sik. 5486	5640	5589	5504	22219
Vægtprod. gris	Kg. 7,1	7,0	7,3	7,0	7,1
Foderprod. gris	FES. 49	42	43	41	44
Sofoder/årso	FES. 1665	1442	1457	1361	1481
Foder/avlsvår	FES. 1376	1197	1205	1146	1231
Sofoder/solgt gris	FES. 48	42	43	40	43
Sofoder/prod. gris	FES. 49	42	43	41	44
Årsoer					
Solgte gr. årsoer/gylt	Sik. 34,5	34,4	34,2	34,1	34,3
Prod. grise/årsoer/gylt	Sik. 33,7	34,5	34,1	33,6	34,0
Frav. grise/årsoer/gylt	Sik. 34,2	34,2	34,3	33,5	34,0
Kuld/årsoer - gylt	Sik. 2,32	2,33	2,36	2,38	2,35
Årsoer incl. gylt	Sik. 652	656	656	657	656
Kuldrresultat					
Faringer i perioden	Sik. 371	358	390	391	1540
Fravannede kuld	Sik. 381	384	386	397	1548
Heraf i lægs kuld	% 20	18	19	23	20
Levende fødte kuld	Sik. 16,0	15,9	15,8	15,3	15,7
Død fødte kuld	Sik. 1,9	2,0	2,0	1,9	2,0
Fravannede kuld	Sik. 14,7	14,7	14,5	14,1	14,5
Diegivningsperiode	Dage 28	27	27	27	27
Vægt ved fravanning	Kg. 7,1	7,0	7,3	7,0	7,1
Døde indtil fravanning	% 7,9	7,6	7,9	7,8	7,8
Fravannede grise					
Solgte-overførte / Uge	Sik. 432	433	431	430	432
Løbsninger / Uge	Sik. 35,1	32,5	32,5	32,5	33,1
Faringer / Uge	Sik. 28,5	29,8	30,0	30,1	29,6
Fravanninger / uge	Sik. 29,3	29,5	29,7	30,5	29,8
Spildefoderdage / kuld	Dage 12	12	10	9	11
Fra frav. til 1 løb.	Dage 5	5	5	5	5
Omløbere	% 5,3	3,1	3,1	2,6	3,5
Faringsprocent	% 93,2	90,9	92,4	93,6	92,5
Udsatte og døde dyr	Sik. 104	91	75	87	103
Døde dyr	Sik. 21	17	14	13	65
% Døde af udsatte dyr	% 20,2	18,7	18,7	14,9	18,2

CASE: HVAD GØR DU?

- Fakta:
  - 1.750 årssøer m/ salg af fravænnede grise
  - 8 ansatte
    - 2 danske faglærte landmænd
      - 1+3 års anciennitet
    - 6 udenlandske medarbejdere
      - 6+2+1/2+1/2+1/4 års anciennitet
  - Engelsk er firmasprog
  - Ejer har selv ansvaret for kvægholdet og din pendant er ansat som driftsleder i mark- og skovdriften.

CASE: HVAD GØR DU?

- Målsætning – realiseret pr. 31/12-2015:
  - Årssøer
  - % døde i farestalden
  - Dødfødte pr. kuld
  - Fravænnede grise pr. årssø
  -
  -
  -
  -
  -
  -
  -
  -
  -

PIGERNE MOD DRENGENE

- Bettina
- Mette Krogsgård
- Dorthé
- Tanja
- Frida
- Mette Bonde
- Jesper
- Claus
- Nikolaj
- Peder
- Jens Jacob
- Kurt

PIGERNE MOD DRENGENE - MÅLSÆTNING

Pigerne		Drengene	

CASE: HVAD GØR DU?

- Handlingsplan:
  - Vælg 3 elementer
    - der hænger sammen med målsætningen
  - Beskriv hvordan I vil "tage fat"

PIGERNE MOD DRENGENE

- Bettina
- Mette Krogsgård
- Dorte
- Tanja
- Frida
- Mette Bonde
- Jesper
- Claus
- Nikolaj
- Peder
- Jens Jacob
- Kurt

CASE: HVAD GØR DU?

- Risikovurdering:
  - Hvad kan stoppe en given handling?
  - Hvilke handlinger skal gøres at I undgår at komme i den givne situation?

PIGERNE MOD DRENGENE - HANDLINGSPLAN

Pigerne kigger på drengenes	Drengene kigger på pigernes

CASE: HVAD GØR JEG?

- Hvor er min største udfordring, hvis jeg fik opgaven i morgen ?

TAK